

O nových perspektivách použití triazolových fungicidů proti braničnatce pšeničné (*Septoria tritici*)

píše T. Mc Cabe v článku: „New challenges for triazoles“,
Irish Farmers Journal Interactive, Crop Protection 2004,
17 April 2004

přeložil a zpracoval Dr. Ing. Ludvík Tvarůžek

V článku Dr. Toma Mc Cabeho byla věnována pozornost tomu, jak by měly být triazolové fungicidy používány ke kontrole braničnatky pšeničné. Toto téma se v loňském roce stalo v Irsku závažným problémem díky rychlému rozvoji rezistence houby *Septoria tritici* k strobilurinům a tedy i k nutnosti efektivního využívání fungicidních látek z jiných „cross-rezistentních“ skupin. Takovou chemicky podobnou skupinu představují právě zmíněné triazoly, které se vzájemně sice jen mírně liší ve způsobu účinku na patogenní organismy, ale daleko významnější rozdíly mohou být v jejich aktivitě proti různým původcům houbových chorob.

Poznatky z polních pokusů s triazolou v roce 2003 jsou podle autora smíšené a ve vztahu k braničnatce pšeničné byla jejich účinnost průkazně horší než na počátku 90. let.

Může to být způsobeno měnící se citlivostí populace braničnatky pšeničné k triazolům. Podle uvedených studií lze stále dosahovat dobrou kontrolu choroby triazolou, ale aplikovaná dávka hraje daleko významnější roli než dříve.

Začlenění chlorothalonilu do směsí s triazolou se v minulém roce projevilo velmi pozitivně a to v řadě pokusů po celém území Irsku. Snížení patogenního tlaku díky použití tohoto fungicidu s kontaktním účinem prodlužovalo perzistenci triazolů, která se u těchto jednotlivých účinných látek v průběhu posledních let zkrátila.

Pro dosažení dobré ochrany proti braničnatce plevové je rozhodující volba triazolové látky a její dávka. Podle autora nejvyšší eradikativní i kurativní ochrana proti septorióze byla dosažena ú.l. epoxiconazole, podobnou dobrou účinnost poskytovaly rovněž ú.l. tebuconazole, metconazole a fluquinconazole. Autor varuje před některými z dalších účinných látek, které jsou sice levné a slibují dobrý účinek, ale nebudou dosahovat účinnost výše uvedených čtyř speciálně ve vztahu k braničnatce pšeničné.

Správné načasování fungicidní aplikace je rovněž velmi významné. Jak ukázala celá řada fungicidních pokusů, ani robustní dávka fungicidu nedokáže plně kompenzovat opožděné ošetření. Naprosto zásadní je včasné ošetření v období objevení se praporcového listu, které je plánováno v souvislosti s termínem prvního ošetření, prováděného v růstové fázi 31–32.

Podle autora ukazují studie za léta 1995–2003, že jsou dnes potřebné daleko vyšší dávky triazolů, než tomu bylo před 8 lety. Tento stav indikuje, že redukované dávky triazolových ošetření nebudou poskytovat odpovídající ochranu proti *Septoria tritici*. Dále tento stav indikuje, že v budoucnosti mohou nastat situace, kdy potřebné dávky triazolových fungicidů budou vyšší, než jsou dnes doporučované (rozuměj dávky registrované – plné).

Je zmiňována velmi dobrá účinnost směsí více triazolových fungicidních látek. Mezi nejlepší patřil již formulovaný dvousložkový fungicid, tvořený ú. látkami tebuconazole a prothioconazole (obě firma Bayer). Rovněž je zmiňován fungicid Sportak Delta, který je příkladem takového směsného triazolového přípravku s různými způsoby účinku na patogena (doplňující se kurativní a perzistentní aktivita). Autor v budoucnosti očekává, že výrobci fungicidů budou moci uvedením na trh již hotových směsných triazolových fungicidů nabídnout velmi dobré řešení problematiky braničnatky pšeničné a to i co se jejich ceny týče.

Rok 2004 byl typickým mimořádně silným výskytem listových skvrnitostí pšenice a to po celou jarní vegetaci.

Foto: L. Tvarůžek

OBILNÁŘSKÉ LISTY – vydává: Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o.,

Společnost zapsána v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl C, vložka 6094,

Autorizované pracoviště Mze ČR na ověřování biologické účinnosti přípravků na ochranu rostlin,

Vedoucí redaktor: Dr. Ing. Ludvík Tvarůžek

Adresa: Havlíčkova ulice 2787, PSČ 767 01 Kroměříž, tel.: 573 317 141 – 138, fax: 573 339 725, e-mail: vukrom@vukrom.cz,

ročně (6 čísel), náklad 6 000 výtisků, tisk: tiskárna AlfaVita, spol. s r. o., reklama a tisk, 769 01 Holešov

MK ČR E 12099, ISSN 1212-138X.